

Sygn. akt II C 828/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2012 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie II Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR (del.) Katarzyna Waseńczuk

Protokolant: Aleksandra Pawłowska

po rozpoznaniu w Warszawie na rozprawie w dniu 19 listopada 2012 r. sprawy

z powództwa Syndyka masy upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej przeciwko miastu W.

z udziałem interwenienta ubocznego Przedsiębiorstwa Robót Inżynieryjnych (...) Spółki Akcyjnej

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. zasądza od Syndyka masy upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej na rzecz miasta W. kwotę 7 200 (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

III. zasądza od Syndyka masy upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej na rzecz Przedsiębiorstwa Robót Inżynieryjnych (...) Spółki Akcyjnej kwotę 27 217 zł (dwadzieścia siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 7 217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt II C 828/12

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 5 maja 2011 r. powód (...) Sp. z o.o.z siedzibą w W.w upadłości układowej wniosła o zasądzenie od pozwanego m.W.kwoty 5 243 229,33 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem należnego wynagrodzenia wynikającego z faktur VAT: nr (...)z dnia 29 października 2010 r., nr (...)z dnia 10 grudnia 2010 r. oraz nr (...)z dnia 12 stycznia 2011 r., wystawionych przez powoda na rzecz Generalnego Wykonawcy – Przedsiębiorstwa Robót Inżynieryjnych (...)SA z siedzibą w P.oraz tytułem zwrotu kwot zatrzymanych przez Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych (...)SA, a wynikających z wystawionych przez powódkę faktur nr (...)oraz (...). Jednocześnie wniósł o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu podniósł, iż na podstawie umowy zawartej z generalnym wykonawcą (...) SAbył podwykonawcą przy realizacji zadania inwestycyjnego pn.: „Budowa Trasy (...)– Skrzyżowanie Drogi Krajowej Nr (...)z Trasą (...)”. Mimo prawidłowego wykonania umowy nie otrzymał od generalnego wykonawcy całego należnego wynagrodzenia. Stwierdził, że (...) SAzamiast dokonać zapłaty wynagrodzenia na jego rzecz wpłacił kwotę 8 064 500,64 zł na rzecz Banku (...) SAz tytułu udzielonego poręczenia, jednak płatność ta nie pozostaje w żadnym związku z przedmiotowym roszczeniem. Powołał się na art. 127 ust. 3 w zw. z art. 128 ust. 2 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze. Wskazał, że również pozwany – jako podmiot zobowiązany do zapłaty solidarnie – odmówił uregulowania należnej części wynagrodzenia. Jako podstawę dochodzonego roszczenia wskazał art. 647¹ § 5 k.c. Podkreślił, że pozwany zatwierdził powoda jako podwykonawcę (pozew wraz z uzasadnieniem k. 1-8).

Pismem procesowym złożonym w dniu 30 września 2011 r. m.W. wniosło o przypozwanie do niniejszego postępowania (...) SAz siedzibą w W., Przedsiębiorstwa Robót Inżynieryjnych (...)SA z siedzibą w P., (...) SAz siedzibą we W. oraz (...) GmbH z siedzibą w B.. W uzasadnieniu wskazało, iż przedmiotowe zadanie inwestycyjne pn. „Budowa Trasy (...)– Skrzyżowanie Drogi Krajowej Nr (...)z Trasą (...)”, na zasadach przewidzianych w ustawie Prawo zamówień publicznych oraz na podstawie umowy nr (...)z dnia 17 listopada 2008 r., zostało powierzone konsorcjum złożonemu z wymienionych wyżej wykonawców. Stwierdziło, że wszyscy ci wykonawcy ponoszą solidarną odpowiedzialność wobec zamawiającego – m.W.za należyte wykonanie zobowiązań objętych powyższą umową. Podkreśliło, że miasta nie łączy z powodem żadna umowa, a ponadto, że zapłaciło na rzecz Konsorcjum całość wynagrodzenia należnego powodowi. Pozwany stwierdził również, że przypozwani członkowie konsorcjum wykonawców zobowiązani są m.in. do wykonania zobowiązań wobec swoich podwykonawców i zapłaty należnych im kwot wynagrodzenia. Podniósł, że zawarta pomiędzy m.W.- Zarządem Miejskich Inwestycji Drogowych umowa nr (...)określa charakter stosunków prawnych łączących przypozwanego z zamawiającym i stanowi bezpośrednią przyczynę i podstawę ich przypozwania zgodnie z art. 84 k.p.c. Wskazał, że solidarną odpowiedzialność wszystkich przypozwanego potwierdza też treść przekazanej m.W.Zarządowi Miejskich Inwestycji Drogowych, jako zamawiającemu, umowy konsorcjum zawartej w dniu 9 września 2008 r. (pismo k. 129-130).

W odpowiedzi na pozew, złożonej w dniu 11 października 2011 r., pozwane m.W. wniosło o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości stanowiącej 3-krotność stawki minimalnej określonej rozporządzeniem Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, uzasadniając to ostatnie żądanie nakładem pracy i środków związanych z przygotowaniem odpowiedzi na pozew i pisma w sprawie przypozwania. W uzasadnieniu wskazało, że umowa nr (...)z dnia 20 listopada 2009 r. zawarta pomiędzy (...) Sp. z o.o.a P.R.I. (...) SANie została mu przekazana do akceptacji, a z jej treścią mógł się zapoznać dopiero w momencie zgłoszenia wobec niego roszczeń przez podwykonawcę (...) Sp. z o.o.w upadłości układowej. Jednocześnie podniosło, iż strona powodowa nie wykazała, aby akt umowy PRI/68/2009 został pozwanejmu przekazany, jak też nie udokumentowała w żaden sposób, że pozwany, jako inwestor, wyraził zgodę na warunki w niej zawarte. Wskazało, iż o istnieniu umowy (...)z dnia 20 listopada 2009 r. został poinformowany w dniu 26 stycznia 2011 r., tj. w dacie pisma powódki, w którym skierowała ona do pozwanego przedmiotowe roszczenia. Podniosło, że przedstawione przez powoda dokumenty potwierdzają jedynie, że pozwany wyraził zgodę na zatrudnienie powodowej spółki, natomiast nie wynika z nich żeby zaakceptował warunki umowy podwykonawczej ani żeby była ona mu znana. W związku z powyższym wskazał, że nie zostały zachowane warunki procedury zgłoszenia podwykonawcy, skutkujące odpowiedzialnością pozwanej wobec powoda. Powołał się na wyrok SN z 6 października 2010 r., sygn. II CSK 210/10. Stwierdziło ponadto, że umowa zawarta między P.R.I. (...) SAa (...) Sp. z o.o.nie precyzuje najważniejszego elementu, tj. wysokości należnego powodowi wynagrodzenia. Nadto pozwany podniósł, że roszczenie dochodzone pozwem uległo umorzeniu wskutek potrącenia dokonanego przez spółkę P.R.I. (...) SA. Podkreślił, że spory między P.R.I. (...) SAa (...) Sp. z o.o.budzą zdziwienie i wątpliwości, gdyż dotyczą spółek powiązanych kapitałowo, z uwagi na blisko 99% udział P.R.I. (...) SAw kapitale zakładowym (...) Sp. z o.o.(odpowiedź na pozew k. 137-142).

Pismem z dnia 26 października 2011 r. Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych (...)SA z siedzibą w P.zgłosiło wstąpienie do niniejszej sprawy w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanej na podstawie art. 76 i art. 77 § 1 zd. 1 k.p.c. Interwenient uboczny wniosł o oddalenie powództwa, zasądzenie na swoją rzecz od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a także przeprowadzenie wskazanych w treści powyższego pisma dowodów (pismo k. 216-222). W uzasadnieniu wskazał, że wszystkie zobowiązania wynikające z faktur powołanych przez powoda zostały zapłacone. Podkreślił, że w istocie wskazany w przelewie z dnia 23 grudnia 2010 r. tytuł wpłaty kwoty 8 064 500,64 zł nie ma żadnego znaczenia, gdyż w istocie pieniądze nie zostały przelane na rzecz Banku tylko na rachunek dłużnika wskazany w treści faktur (...), (...), (...)i (...). Wskazał, że to, że bank zaliczył wpłaconą kwotę na poczet zadłużenia z umowy kredytu, było wyłącznie wynikiem umowy zawartej między powodem a Bankiem i nie było wynikiem działań interwenienta, a treść tytułu przelewu nie miała tu znaczenia. Interwenient uboczny stwierdził także, że nie wskazał na poczet jakiego zadłużenia

dokonuje wpłaty, a zatem jeżeli powód nie wykaże, że zadłużenie P.R.I. (...) SA wobec powoda przekraczało wpłaconą kwotę i że została ona zaliczona przez powoda na poczet innych należności niż objęte niniejszym postępowaniem, to należy uznać – zgodnie z treścią art. 451 § 3 k.c. – że wszystkie należności zostały spłacone. Wskazał, że gdyby nawet nie podzielić tej argumentacji, to interwenient uboczny złożył szereg oświadczeń o potrąceniu swoich wierzytelności, przysługujących mu w stosunku do (...) Sp. z o.o., z wierzytelnościami przysługującymi (...) Sp. z o.o. w stosunku do niego. Wskazał, że przede wszystkim należy uznać, że zapłacił jako poręczyciel należność wobec banku, a zatem, zgodnie z art. 518 § 1 pkt 1 k.c. nabył spłaconą wierzytelność do wysokości dokonanej spłaty (a zatem do kwoty 8 064 500,64 zł) (interwencja uboczna k. 216-222).

W związku z ogłoszeniem w dniu 18 września 2012 r. upadłości (...) Sp. z o.o. obejmującej likwidację majątku dłużnika i wyznaczeniem syndyka masy upadłości (k. 368) Sąd, postanowieniem z dnia 26 października 2012 r., zawiesił postępowanie w sprawie i podjął je z udziałem syndyka masy upadłości (...) Sp. z o.o. (pismo syndyka k. 362-363, postanowienie k. 365).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 września 2008 r. w W. została zawarta umowa konsorcjum pomiędzy (...) SA z siedzibą w W., Przedsiębiorstwem Robót Inżynieryjnych (...) SA z siedzibą w P., (...) SA z siedzibą we W. oraz (...) GmbH z siedzibą w B.. Zgodnie z powyższą umową przedmiotem działalności Konsorcjum było złożenie zamawiającemu tj. m.W. wspólnej oferty, a w przypadku wygrania przetargu i zlecenia Konsorcjum kontraktu przez zamawiającego, wspólnej realizacji inwestycji pn. „Skrzyżowanie Drogi Krajowej Nr (...) z Trasą (...)” - Odcinek II C Zadania Inwestycyjnego pn. „Budowa Trasy (...)”. Umowa zawarta przez wyżej wskazanych wykonawców została przekazana zamawiającemu m.W. (umowa Konsorcjum z dnia 9 września 2008 r. k. 132-135, k. 144-147, k. 180-183, k. 270-273, odpowiedź na pozew wraz z uzasadnieniem k. 137-142).

W wyniku rozstrzygnięcia przetargu ograniczonego w dniu 17 listopada 2008 r. pomiędzy pozwanym m.W. - Zarządem Miejskich Inwestycji Drogowych (powołanym na podstawie uchwały (...) Rady Miasta S.W.) – jako zamawiającym, a utworzonym w celu realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Budowa Trasy (...) – Skrzyżowanie Drogi Krajowej Nr (...) z Trasą (...)” konsorcjum spółek: (...) SA z siedzibą w W. (lider konsorcjum), Przedsiębiorstwem Robót Inżynieryjnych (...) SA z siedzibą w P. (partner konsorcjum), (...) SA z siedzibą w B. (partner konsorcjum) oraz (...) GmbH z siedzibą w B. (partner konsorcjum) – jako wykonawcą, zawarta została, umowa nr (...), której przedmiotem było wykonanie zadania inwestycyjnego pn.: „Budowa Trasy (...) – Skrzyżowanie Drogi Krajowej Nr (...) z Trasą (...)”. Na mocy powyższej umowy wykonawca zobowiązał się do wykonania i zakończenia robót, a także usunięcia wad w całkowitej zgodzie z postanowieniami umowy. Strony uzgodniły, że za część umowy będą uważane następujące dokumenty: Szczególne Warunki Kontraktu, Warunki kontraktu na budowę dla robót budowlanych i inżynieryjnych projektowanych przez zamawiającego, wniosek wykonawcy o dopuszczenie do udziału w postępowaniu z dnia 31 marca 2008 r. wraz z załącznikami, oferta wykonawcy z dnia 1 października 2008 r. wraz z załącznikami, Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia wraz z załącznikami, dokumentacja projektowa – specyfikacje techniczne, dokumentacja projektowa – rysunki oraz harmonogram robót. Zgodnie z pkt. 6 umowy oraz zgodnie z ofertą, zaakceptowana kwota kontraktowa wyniosła 102 243 533,85 zł netto. Na mocy pkt. 8 umowy wykonawca zobowiązał się do zakończenia przedmiotu umowy w terminie 24 miesięcy od rozpoczęcia robót. W związku z podpisaniem w dniu 22 października 2009 r. protokołu konieczności, w dniu 4 listopada 2009 r. strony podpisały aneks nr 1 do umowy, w którym dokonały zmiany warunku 8.13 Warunków Szczególnych Umowy, na mocy którego wykonawca został zobowiązany do wykonania Wymaganej Minimalnej Ilości Wykonania do dnia 31 października 2009 r. o wartości nie mniejszej niż 30% zaakceptowanej kwoty kontraktowej (umowa nr (...) z dnia 17 listopada 2008 r. k. 16, aneks nr 1 do umowy nr (...) z dnia 4 listopada 2009 r. k. 17, protokół konieczności z dnia 22 października 2009 r. k. 18, uchwała nr (...) Rady m.W. z dnia 29 maja 2008 r. k. 19-20).

Pismem z 27 sierpnia 2009 r. (...) SA zwrócił się do Inżyniera Kontraktu, reprezentującego Inwestora Zastępczego, z prośbą o zatwierdzenie (...) Sp. z o.o. jako podwykonawcy robót związanych z budową ekranów akustycznych. Jednocześnie przesłał informacje o tej firmie oraz informacje o udziale podwykonawców w realizacji kontraktu. Z

informacji tych wynikało m.in. dotychczasowe doświadczenie tej spółki w realizacji kontraktów, a także wartość robót, które miało wykonać (...) Sp. z o.o., która miała wynosić 16 090 599,40 zł brutto (pisma k. 159, 176-178, dokumenty k. 160-175).

Pismem z dnia 3 września 2009 r. Inżynier powiadomił m.W., że pozytywnie opiniuje (...) Sp. z o.o. W dniu 12 listopada 2009 r. pozwany zatwierdził (...) Sp. z o.o., jako podwykonawcę robót związanych z budową ekranów akustycznych dla realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Budowa skrzyżowania Drogi Krajowej Nr (...) z Trasą (...) - Odcinek II C (pismo z dnia 12 listopada 2009 r.).

W dniu 20 listopada 2009 r. (...) Sp. z o.o. zawarła z Przedsiębiorstwem Robót Inżynieryjnych (...) SA, jako partnerem Konsorcjum, umowę nr (...), której przedmiotem było wybudowanie przez powoda, jako podwykonawcę P.R.I. (...) SA, ekranów akustycznych w ramach realizacji przez Konsorcjum zadania inwestycyjnego pn. „Budowa Trasy (...) – Skrzyżowanie Drogi Krajowej Nr (...) z Trasą (...)”. Warunki finansowe umowy strony określiły w § 3, wskazując, w pkt. 1, że za kompleksowe wykonanie całości przedmiotu kontraktu, w tym wszystkich zobowiązań, o których mowa w kontrakcie, generalny wykonawca zapłaci podwykonawcy wynagrodzenie, które zostało wstępnie określone na kwotę 10 318 519 zł + VAT. Stosownie do § 4 pkt 1 umowy w terminie do dnia 24 każdego miesiąca podwykonawca miał przedstawiać kierownikowi budowy głównego wykonawcy rozliczenie. Zgodnie z § 4 pkt 3 oraz pkt. 13.2 i 13.4 ogólnych warunków umowy, zapłata wynagrodzenia lub jego części miała następować w terminie 35 dni od daty otrzymania przez generalnego wykonawcę faktury podwykonawcy wraz z kompletem dokumentów odbiorowych (przejściowych/końcowych), w tym przejściowego/końcowego świadectwa płatności, na konto podwykonawcy wskazane w fakturze VAT. Jednocześnie na podstawie § 6 strony zgodnie ustaliły czas na wykonanie robót w okresie od dnia 20 listopada 2009 r. do dnia 15 listopada 2010 r. W § 10 wskazano, że niniejszy kontrakt zacznie obowiązywać po wyrażeniu zgody przez zamawiającego w trybie wskazanym w art. 647¹ § 2 k.c. Zawarta umowa nie została przekazana do akceptacji m.W. Zarządu Miejskich Inwestycji Drogowych (akt umowy k. 21-47).

W związku z realizacją wyżej wskazanej umowy z dnia 20 listopada 2009 r. oraz zgodnie z jej postanowieniami, (...) Sp. z o.o. wystawiła na rzecz P.R.I. (...) SA następujące faktury: fakturę VAT nr (...) z dnia 8 września 2010 r. obejmującą okres od rozpoczęcia robót do dnia 31 lipca 2010 r. na kwotę 895 254,29 zł, fakturę VAT nr (...) z dnia 8 października 2010 r. obejmującą okres od dnia 1 sierpnia 2010 r. do dnia 31 sierpnia 2010 r. na kwotę 1 215 576,93 zł, fakturę VAT nr (...) z dnia 29 października 2010 r. obejmującą okres od dnia 1 września 2010 r. do dnia 30 września 2010 r. na kwotę 1 257 229,80 zł, fakturę VAT nr (...) z dnia 10 grudnia 2010 r. obejmującą okres od dnia 1 października 2010 r. do dnia 31 października 2010 r. na kwotę 3 598 558,65 zł oraz fakturę VAT nr (...) z dnia 12 stycznia 2011 obejmującą okres od dnia 1 listopada 2010 r. do dnia 30 listopada 2010 r. na kwotę 263 727,13 zł (faktury VAT wraz z przejściowymi świadectwami płatności oraz załącznikami k. 49-64, k. 73-77).

Pismem z dnia 21 grudnia 2010 r. Bank (...) SA poinformował P.R.I. (...) SA, jako poręczyciela, że należność z tytułu kredytu udzielonego (...) Sp. z o.o., na podstawie umowy (...) z dnia 14 stycznia 2009 r., pomimo upływu w dniu 30 listopada 2010 r. terminu spłaty, nie została zapłacona i na dzień 21 grudnia 2010 r. wynosi łącznie 8 055 768,41 zł (pismo k. 236).

W dniu 23 grudnia 2010 r. P.R.I. (...) SA przelał na rachunek podwykonawcy (...) Sp. z o.o. nr (...) kwotę 8 064 500,64 zł. Był to rachunek podwykonawcy wskazany w fakturach VAT o numerach: (...), (...), (...) oraz (...). W tytule przelewu wpisano: „spłata zadłużenia (...) um (...) na podstawie udzielonego poręczenia” (potwierdzenie przelewu k. 180). Bank (...) SA zaliczył wpłaconą kwotę na poczet spłaty kredytu, udzielonego spółce (...) Sp. z o.o., na podstawie umowy (...) z dnia 14 stycznia 2009 r. (pismo Banku (...) SA k. 187).

W dniach 23 grudnia 2010 r. oraz dodatkowo 18 marca 2011 r. P.R.I. (...) SA złożyło oświadczenia o potrąceniu kwoty kaucji w wysokości 123 713,75 zł oraz wynagrodzenia z faktury nr (...) z należnościami przysługującymi P.R.I. (...) SA od spółki (...) Sp. z o.o. (k. 81).

W dniu 23 grudnia 2010 r. P.R.I. (...) SA dokonało ponadto kompensaty należności wynikających z wystawionych przez powódkę faktur, obejmujących m.in. fakturę VAT nr (...) oraz Fakturę VAT nr (...) na łączną kwotę 4 855 788,45 zł (dokument kompensaty z dnia 23 grudnia 2010 r. k. 152, k. 188). Jednocześnie w piśmie z dnia 30 grudnia 2010 r. poinformowała (...) Sp. z o.o., o dokonaniu potrącenia i wskazała, że po jego dokonaniu, zadłużenie (...) Sp. z o.o. wobec P.R.I. (...) SA wynosi 1 836 740,50 zł, a także wezwała powódkę do zapłaty powyższej należności w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma (pełnomocnictwo dla M. K. do składania oświadczeń o potrąceniu w imieniu P.R.I. (...) SA k. 153, k. 189, k. 240, pismo P.R.I. (...) SA z dnia 30 grudnia 2010 r. k. 154, k. 190). Powód odesłał ten dokument z adnotacją „nie akceptujemy w całości” (k. 156).

W dniu 27 grudnia 2010 r. (...) Sp. z o.o. wystąpiła do Sądu Rejonowego w Warszawie Sądu Gospodarczego X Wydziału Gospodarczego ds. upadłościowo-naprawczych z wnioskiem o ogłoszenie upadłości z możliwością zawarcia układu (wniosek dłużnika o ogłoszenie upadłości z możliwością zawarcia układu k. 320-326).

W dniu 4 stycznia 2011 r., na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy X Wydziału Gospodarczego dla spraw upadłościowych i naprawczych, ogłoszona została upadłość (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. z możliwością zawarcia układu oraz własnym zarządem upadłego, co do całości jego majątku, a także wyznaczony został nadzorca sądowy w osobie W. M. (odpis KRS powoda (...) Sp. z o.o. w upadłości układowej k. 9-12, k. 88-89, postanowienie Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy X Wydziału Gospodarczego dla spraw upadłościowych i naprawczych z dnia 4 stycznia 2011 r. k. 13-15, 71-73, 327-331).

Wobec braku porozumienia pomiędzy (...) Sp. z o.o., a P.R.I. (...) SA, pismem z dnia 26 stycznia 2011 r. (...) Sp. z o.o. zwróciła się do pozwanego m.W. o wstrzymanie przez inwestora płatności na rzecz generalnego wykonawcy do kwoty 5 243 229,33 zł, stanowiącej należność podwykonawcy z tytułu zawartej pomiędzy generalnym wykonawcą, a podwykonawcą umowy z dnia 20 listopada 2009 r. Jednocześnie powód wskazał, iż w przypadku nieuregulowania przez generalnego wykonawcę powyższego świadczenia, zmuszony będzie dochodzić powyższej należności bezpośrednio od inwestora - m.W., na podstawie art. 647¹ § 5 k.c. (pismo k. 65).

W dniu 9 lutego 2011 r. powód skierował do pozwanego, jako dłużnika solidarnego P.R.I. (...) SA, wezwanie do zapłaty kwoty 5 243 229,33 zł na podstawie art. 647¹ § 5 k.c. W wezwaniu wskazał, że należność należy przekazać na rachunek bankowy spółki nr (...) (wezwanie do zapłaty k. 66).

Pismem z dnia 18 lutego 2011 r. m.W. wezwało powoda do przesłania kopii dokumentów potwierdzających należności za wykonanie przedmiotu umowy nr (...) z dnia 20 listopada 2009 r. (pismo k. 148, k. 184). Powódka przekazała kopie faktur i gwarancji bankowej przy piśmie z dnia 2 marca 2011 r. (pismo k. 149, k. 185).

Pismem z dnia 18 marca 2011 r. Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich (...) SA poinformowała m.W., że (...) Sp. z o.o. nie ma wobec niego żadnych wymagalnych roszczeń z uwagi na fakt, że wszystkie dotychczasowe należności zostały uregulowane w dniu 23 grudnia 2010 r. na rachunek Spółki w banku (...) SA wskazanym na fakturach nr (...) oraz nr (...). Obie należności wynikające z powyższych faktur zostały w całości zapłacone w dniu 23 grudnia 2010 r. Ponadto poinformowała, że co do kwoty kaucji w wysokości 123 713,75 zł oraz wynagrodzenia z faktury nr (...). R.I. (...) SA złożyła skuteczne oświadczenie o potrąceniu należności (...) Sp. z o.o. z należnościami przysługującymi P.R.I. (...) SA od tej Spółki. Łączna kwota potrącenia dokonanego przez P.R.I. (...) SA w dniu 18 marca 2011 r. wyniosła 263 727,13 zł. Generalny wykonawca podkreślił, iż o braku wymagalnych należności wobec powódki świadczą stosowne oświadczenia złożone w dniu 23 grudnia 2010 r., w postępowaniu upadłościowym przy piśmie z dnia 7 marca 2011 r. oraz dodatkowo w dniu 18 marca 2011 r. (pismo z dnia 18 marca 2011 r. k. 81, k. 158, k. 194, dokument kompensaty z dnia 18 marca 2011 r. k. 157, k. 193).

W odpowiedzi na wezwanie z dnia 9 lutego 2011 r. m.W. Zarząd Miejskich Inwestycji Drogowych, pismem z dnia 21 marca 2011 r. poinformował powoda, iż nie zna stanowiska członków konsorcjum w sprawie rozliczeń z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. Jednocześnie zwrócił się do powódki o nadesłanie dokumentów potwierdzających podjęcie przez (...) Sp. z o.o. działań wobec P.R.I. (...) SA oraz pozostałych konsorcjantów, których celem było uzyskanie

zapłaty kwot wynikających z wystawionych przez powódkę faktur. Dodatkowo pozwany wskazał, iż skierowanie wezwania do zapłaty w stosunku do zamawiającego winno być poprzedzone działaniami wobec dłużników pierwotnie zobowiązanych. Jednocześnie stwierdził, że uznaje za działanie naruszające jego interesy zaniechanie przez powoda bieżącego informowania inwestora o opóźnieniach w uregulowaniu należności przez P.R.I. (...) SA. Podkreślił także, że z pism powoda nie wynika jakie były podstawy odmowy zapłaty wynagrodzenia przez P.R.I. (...) SA (pismo k. 67-68). W piśmie z dnia 24 marca 2011 r. pozwany dodatkowo poinformował powoda, że otrzymał odpowiedź w sprawie roszczeń (...) Sp. z o.o. od (...) SA i wskazał, że jego stanowisko jest zdecydowanie odmienne od stanowiska (...) Sp. z o.o. Jednocześnie zażądał pisemnego oświadczenia o wycofaniu się przez (...) Sp. z o.o. z roszczeń wobec niego (pismo k. 78, pismo P.R.I. (...) SA z 18 marca 2011 r. k. 81).

Pismem z dnia 28 marca 2011 r. (...) Sp. z o.o. w upadłości układowej poinformowała pozwanego, iż wielokrotnie zwracała się do P.R.I. (...) SA o zapłatę zaległych należności w różnej formie, jednakże działania te były bezskuteczne. Jednocześnie podkreślił, że norma art. 647¹ § 5 k.c. stanowi wprost o solidarnej odpowiedzialności zamawiającego m.W. oraz generalnego wykonawcy P.R.I. (...) SA za zobowiązania względem (...) Sp. z o.o., zaś zgodnie z art. 366 § 1 k.c. spółka (...) Sp. z o.o. (jako wierzyciel) może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna. Powódka wskazała również, iż w ocenie zarządu spółki (...) Sp. z o.o. działania P.R.I. (...) SA w okresie ostatnich 12 miesięcy były działaniami na szkodę powodowej spółki, w związku z czym spółka zamierza podjąć stosowne kroki prawne (pismo k. 69-70).

Pismem z dnia 6 kwietnia 2011 r. (...) Sp. z o.o. ponownie poinformował pozwanego, że P.R.I. (...) SA nie dokonała zapłaty na jej rzecz, a jedynie zapłaty kwoty 8 064 500,64 zł na rzecz Banku (...) SA tytułem udzielonego poręczenia. Stwierdził, że stanowisko P.R.I. (...) SA nie jest prawdziwe i zmierza do wprowadzenia miasta w błąd. Powołało się na art. 127 ust. 3 w zw. z art. 128 ust. 2 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze. Wskazał także, że - po uzyskaniu zgody Nadzorca Sądowego - skieruje przeciwko m.W. pozew do Sądu o zapłatę kwoty 5 243 229,33 zł (pismo k. 79).

W piśmie z dnia 12 kwietnia 2011 r. m.W. podtrzymało dotychczasowe stanowisko (pismo k. 80).

Postanowieniem z dnia 31 maja 2011 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy X Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i naprawczych uchylił zarząd własny upadłego (...) Sp. z o.o., odwołał nadzorcę sądowego W. M. i ustanowił w jego osobie zarządcę (postanowienie k. 99).

Postanowieniem z dnia 24 maja 2012 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy X Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i naprawczych umorzył postępowanie upadłościowe (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. (zawiadomienie o umorzeniu postępowania upadłościowego k. 347-348, postanowienie k. 349-352).

W dniu 18 września 2012 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy X Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i naprawczych ogłosił upadłość (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. obejmującą likwidację majątku upadłego (zawiadomienie o ogłoszeniu upadłości powoda k. 362-363, postanowienie k. 364, k. 368, pismo procesowe z dnia 7 listopada 2012 r. k. 366-367).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty złożone do akt niniejszej sprawy. Ich autentyczność i prawdziwość nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania, a także nie budziła wątpliwości Sądu. W związku z powyższym Sąd mógł oprzeć się na nich, jako na dowodach, o których traktuje art. 308 k.p.c. Rozbieżności w stanowiskach stron wynikały z odmiennej oceny prawnej zdarzeń, stanowiących podstawę ustalenia stanu faktycznego sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Zdaniem Sądu roszczenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie i to z kilku przyczyn.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że wszystkie należności (...) Sp. z o.o. wynikające z umowy nr (...), zawartej w dniu 20 listopada 2009 r., zostały uregulowane przez P.R.I. (...) SA. W tym zakresie w całości należy podzielić stanowisko wyrażone przez interwenienta ubocznego.

Interwenient uboczny wpłacił kwotę 8 064 500,64 zł na rachunek bankowy (...) Sp. z o.o., prowadzony przez Bank (...) SA. Był to rachunek podany przez samego powoda w treści faktur (...), (...), (...)i (...) jako właściwy do zapłaty należności.

Umowa rachunku bankowego, regulowana treścią art. 725-733 k.c., rodzi po stronie banku - względem posiadacza rachunku - obowiązek przyjmowania i przechowywania środków pieniężnych posiadacza rachunku oraz przeprowadzenia na jego zlecenie rozliczeń pieniężnych. Bank może obracać czasowo wolnymi środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku z obowiązkiem ich zwrotu w całości lub w części, zasadniczo na każde żądanie uprawnionego posiadacza rachunku (art. 726 k.c.). Jeżeli Bank chce pozbawić posiadacza rachunku uprawnienia do żądania zwrotu na każde żądanie zdeponowanej na rachunku kwoty powinien wyraźnie przewidzieć to w treści umowy. Zgodnie z art. 50 ust. 1 prawa bankowego posiadacz rachunku bankowego dysponuje swobodnie środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku, przy czym w umowie z bankiem mogą być zawarte postanowienia ograniczające swobodę dysponowania tymi środkami. Oznacza to, że bank nie może swobodnie, bez dyspozycji lub upoważnienia posiadacza rachunku, pobierać z rachunku przysługujących mu od posiadacza rachunku należności. W konsekwencji stwierdzić należy, że skoro Bank (...) SA pobrał środki wpłacone na rachunek powoda przez P.R.I. (...) SA i zaliczył je na poczet spłaty kredytu, to musiał zostać do tego wcześniej upoważniony przez powoda. Czy dyspozycja ta była skuteczna, a zajęcie przez Bank środków na rachunku zostało przeprowadzone prawidłowo nie stanowi przedmiotu niniejszego postępowania i może być ewentualnie przedmiotem roszczeń powoda w stosunku do Banku.

Zgodzić się również należy z interwenientem ubocznym, że w sprawie nie ma zastosowania art. 452 k.c. zgodnie z którym jeżeli świadczenie zostało spełnione do rąk osoby nieuprawnionej do jego przyjęcia, a przyjęcie świadczenia nie zostało potwierdzone przez wierzyciela, dłużnik jest zwolniony w takim zakresie, w jakim wierzyciel ze świadczenia skorzystał. Przesłanką zastosowania tego przepisu jest bowiem „spełnienie świadczenia do rąk osoby trzeciej”, które w przedmiotowej sprawie nie miało miejsca, gdyż środki zostały wpłacone na rachunek dłużnika, a nie „do rąk” Banku (...) SA. Wpłata na rachunek bankowy stanowi wykonanie zobowiązania na rzecz posiadacza rachunku, a nie na rzecz banku. Gdyby przyjąć hipotetyczną sytuację, że Bank nie zawarł z powodem umowy uprawniającej go do dokonania zaliczenia kwot znajdujących się na danym rachunku na poczet należności wynikających z zawartej umowy kredytu, to niezależnie od tego kto dokonywałby wpłaty i jaką podstawę przelewu by wskazał, nawet gdyby – jak w niniejszej sprawie – wskazał, że są to pieniądze dla Banku, na poczet spłaty kredytu, Bank nie miałby możliwości pobrania tych środków. Jeżeli powód uważa, że bank nie miał prawa zajęcia tych środków, to – jak już powyżej wskazano – powinien wytoczyć powództwo przeciwko Bankowi. Inną rzeczą jest że P.R.I. (...) SA, z informacji uzyskanych od Banku, wiedziała jaka jest całkowita wysokość zadłużenia (...) Sp. z o.o. z tytułu kredytu, a także że wszystkie kwoty wpłacone na ten rachunek dłużnika zostaną zaliczone przez Bank na poczet kredytu. Okoliczność ta nie zmienia jednak w żaden sposób faktu, że środki zostały wpłacone na rachunek powoda a nie Banku.

Podkreślenia dodatkowo wymaga, że powód nie wykazał w toku postępowania, żeby jego roszczenia w stosunku do P.R.I. (...) SA przewyższały kwotę 8 064 500,64 zł, a z niezaprzeczonych przez powoda informacji udzielonych przez interwenienta ubocznego wynika, że było wręcz przeciwnie. W konsekwencji należy uznać, że wszystkie roszczenia powoda, powstałe w związku z wykonaniem przez niego umowy z dnia 20 listopada 2009 r., zostały zaspokojone.

Gdyby nawet nie podzielić stanowiska, że powód otrzymał zapłatę za wykonane na rzecz miasta stołecznego W.prace, to roszczenie powoda i tak byłoby zdaniem Sądu nieuzasadnione.

W pierwszej kolejności należy podnieść, że niezrozumiałe jest powoływanie się w przedmiotowej sprawie przez powoda na art. 127 ust. 3 w zw. z art. 128 ust. 2 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze (w brzmieniu obowiązującym w grudniu 2010 roku). Art. 127 ust. 3 dotyczy bowiem po pierwsze czynności upadłego, a zatem nie można go odnieść

do czynności dokonanej przez dłużnika upadłego, a po drugie dotyczy zapłaty długu niewymagalnego, podczas gdy – jak wynika z informacji udzielonej przez Bank – dług Banku był w całości wymagalny (okoliczności tej powód nie zaprzeczył). Nie była to również – jak twierdzi powódka – czynność prawna dokonana ze współnikiem upadłego, jego reprezentantem, spółką powiązaną lub jej współnikami czy reprezentantami (art. 128 ust. 2 powołanej ustawy). Spółki P.R.I. (...) SA oraz (...) Sp. z o.o. są niewątpliwie powiązane kapitałowo - P.R.I. (...) SA jest współnikiem (...) Sp. z o.o. (odpis KRS k. 9-12). Sam ten fakt nie jest jednak wystarczający do zastosowania wskazanego przepisu w niniejszej sprawie. Między takimi spółkami powiązanymi musi bowiem jeszcze dojść do zawarcia czynności prawnej, co nie miało w niniejszej sprawie miejsca (oczywiście poza zawarciem umowy z 20 listopada 2009 r., ale to nie tą umowę kwestionuje powód, tylko dokonaną na rzecz Banku wpłatę, zaliczoną na poczet zapłaty kredytu).

W pierwszej kolejności zaznaczyć należy, że między poręczycielem a dłużnikiem nie dochodzi do zawarcia żadnego stosunku obligacyjnego. Poręczyciel zabezpiecza zapłatę długu cudzego. Stronami umowy poręczenia są poręczyciel i wierzyciel i może ona dojść do skutku nie tylko bez zgody, ale nawet bez wiedzy dłużnika. Umowa poręczenia jest umową jednostronnie zobowiązującą, ponieważ stanowi zobowiązanie tylko jednej strony, jaką jest poręczyciel. Poręczyciel zobowiązuje się osobiście wobec wierzyciela wykonać zobowiązanie, jeżeli nie zostanie ono wykonane przez dłużnika. Gdyby nawet uznać, że P.R.I. (...) SA nie dokonał wpłaty na rzecz powoda tylko na rzecz banku, to wpłata pieniędzy z tytułu poręczenia przez P.R.I. (...) SA umowy kredytu zawartej między powodem a Bankiem (...) SA, to stanowiłoby to zatem spełnienie własnego zobowiązania P.R.I. (...) SA, a nie zobowiązania upadłego. Po spełnieniu tego świadczenia za dłużnika poręczyciel, zgodnie z art. 518 § 1 pkt. 1 k.c., nabył spłaconą wierzytelność do wysokości dokonanej zapłaty.

W związku z nabyciem tej wierzytelności P.R.I. (...) SA złożył oświadczenia o potrąceniu z należnością powoda, powstałą w związku z wykonaniem przez niego umowy z dnia 20 listopada 2009 r. Oświadczenie woli o potrąceniu jest jednostronną czynnością prawną. W tym wypadku zmierzała ona do wykonania umowy zawartej 20 listopada 2009 r., a zatem ponad rok przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 25 kwietnia 2007 r., IV CSK 37/07). Powołany przez powoda art. 128 ust. 2 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze dotyczy czynności „dokonanych z” wymienionymi w nim podmiotami, a zatem co najmniej dwustronnych czynności prawnych. Potrącenie taką czynnością nie jest.

W konsekwencji powołane przez powoda przepisy nie znajdują zdaniem Sądu zastosowania w przedmiotowej sprawie.

Zwrócić należy natomiast uwagę na treść art. 89 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze, zgodnie z którym w czasie trwania postępowania aż do jego umorzenia lub zakończenia albo zmiany postanowienia o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu na postanowienie o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku upadłego, potrącenie wzajemnych wierzytelności między upadłym i wierzycielem nie jest dopuszczalne, jeżeli wierzyciel:

- 1) stał się dłużnikiem upadłego po ogłoszeniu upadłości;
- 2) będąc dłużnikiem upadłego, stał się po ogłoszeniu upadłości jego wierzycielem przez nabycie wierzytelności w drodze przelewu lub indosu wierzytelności powstałej przed ogłoszeniem upadłości.

Potrącenie wzajemnych wierzytelności w trakcie postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu jest jednak dopuszczalne, jeżeli nabycie wierzytelności nastąpiło wskutek zapłaty długu, za który nabywca odpowiadał osobiście albo pewnymi przedmiotami majątkowymi, i jeżeli odpowiedzialność nabywcy za dług powstała przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Wierzyciel, który chce skorzystać z potrącenia, składa o tym oświadczenie nie później niż przy zgłoszeniu wierzytelności. W konsekwencji należy uznać, że dokonane przez P.R.I. (...) SA potrącenie przysługujących mu wierzytelności z wierzytelnością przysługującą powodowi w stosunku do niego było skuteczne.

Powód, jako podstawę roszczenia w stosunku do miasta, wskazał art. 647¹ § 2 k.c. Jak wynika z tego przepisu do zawarcia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą jest wymagana zgoda inwestora. Jeżeli inwestor, w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu, wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót określonych w umowie lub projekcie, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu

lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy. Wymóg wyrażenia tej zgody stanowi instrument ochrony inwestora przed nieuzasadnionym obciążeniem go odpowiedzialnością za cudzy dług. Inwestor bowiem ponosi solidarną odpowiedzialność z wykonawcą za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę (art. 647¹ § 5 k.c.).

Zdaniem Sądu w tym składzie wykładnia art. 647¹ k.c. musi uwzględniać wyjątkowość i rygoryzm zawartego w nim unormowania. Ustawowa odpowiedzialność za cudzy dług jest konstrukcją rzadko stosowaną w przepisach; występuje tylko w wypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją prawną obciążonego (np. w art. 41 k.r.o. i art. 95 § 1 k.s.h.), dlatego w drodze wykładni w zgodzie z normami konstytucyjnymi należy zapewniać odpowiednią ochronę usprawiedliwionych interesów inwestora. Inwestor na podstawie art. 647¹ § 5 k.c. zostaje obciążony odpowiedzialnością za realizację umowy, której nie jest stroną, i na której wykonanie nie ma bezpośredniego wpływu. Odpowiedzialność ta łączy się z ryzykiem dwukrotnej zapłaty wynagrodzenia - raz wykonawcy, a drugi raz podwykonawcy, gdy wykonawca, mimo otrzymanej od inwestora zapłaty, nie zaspokoił podwykonawcy. Surowy skutek wyrażenia zgody przez inwestora - nałożenie na niego solidarnej odpowiedzialności za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcy - wymaga zagwarantowania mu minimalnej ochrony prawnej, którą zapewnia znajomość okoliczności pozwalających oszacować zakres i stopień zagrożenia wynikającego z przyjmowanej odpowiedzialności (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2006 r., III CZP 36/06).

Po początkowych wahaniach co do sposobu wykładni tego przepisu Sąd Najwyższy zajął jednolite stanowisko, wyrażone w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 29 kwietnia 2008 r., III CZP 6/08 (OSNC 2008, nr 11, poz. 121). W uchwale tej, jak również w szeregu późniejszych orzeczeń (por. wyrok z 26 czerwca 2008 r., I CSK 80/08, M. Prawn. 2008, nr 22, poz. 1215, nie publ.; z 11 grudnia 2008 r., IV CSK 323/08, nie publ.; z 20 stycznia 2009 r., II CSK 417/08, nie publ.; z 2 lipca 2009 r., V CSK 24/09, nie publ.) stwierdził, że do zgody wymaganej przez art. 647¹ § 2 i 3 k.c. nie stosuje się art. 63 § 2 k.c., a zgoda ta może być wyrażona przez każde zachowanie, które ujawnia ją w sposób dostateczny (art. 60 k.c.); niezależnie od tego zgodę uważa się za wyrażoną w razie ziszczenia się przesłanek określonych w art. 647¹ § 2 zd. 2 k.c.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że w ocenie Sądu umowa zawarta między powodem a interwenientem ubocznym w dniu 20 listopada 2009 r. (bez względu na to czy uznamy, że m. W. wyraziło na to zgodę czy nie) jest ważna. Zgoda inwestora ma bowiem znaczenie wyłącznie z punktu widzenia jego solidarnej odpowiedzialności za wynagrodzenie należne podwykonawcy.

W powołanej wyżej uchwale Sąd Najwyższy stwierdził, że zgoda inwestora (wykonawcy) ma dotyczyć zawarcia przez wykonawcę (podwykonawcę) umowy o roboty budowlane z podwykonawcą, a więc konkretnej umowy, o określonej treści, zawartej lub przynajmniej wstępnie uzgodnionej ze zindywidualizowanym podmiotem w zakresie wszystkich istotnych postanowień, szczególnie tych, które decydują o wysokości wynagrodzenia. Zestawienie § 1 i § 2 w art. 647¹ k.c. wskazuje, że nie wystarczy udzielona z góry zgoda blankietowa na umowę o jakiegokolwiek treści z jakimkolwiek wykonawcą, gdyż przepisy regulujące wymaganie zgody inwestora na zawarcie przez wykonawcę umowy z podwykonawcą znajdują zastosowanie także wówczas, gdy w umowie między wykonawcą a inwestorem, zgodnie z wymaganiami art. 647¹ § 1 k.c., określono zakres robót, które wykonawca będzie wykonywał angażując podwykonawców. Za taką interpretacją, co podkreślano w orzecznictwie, przemawia potrzeba zapewnienia należytej ochrony także inwestorowi, wyrażona zgoda ma bowiem zasadnicze znaczenie dla obciążenia go odpowiedzialnością solidarną. Zgoda inwestora w każdym wypadku będzie zatem skuteczna tylko wtedy, gdy będzie dotyczyła konkretnej umowy. Sąd Najwyższy wskazał, że nie jest to jednak wystarczająco silny argument, aby uzasadnić tezę, że skuteczne wyrażenie zgody przez inwestora (wykonawcę) wymaga w każdym wypadku zachowania procedury opisanej w art. 647¹ § 2 zd. 2 k.c. i stwierdził, że przepis ten normuje jedynie postępowanie konieczne do przypisania milczeniu inwestora określonego w tym przepisie znaczenia, tj. zgody na zawarcie umowy przez wykonawcę z podwykonawcą. Odnośnie skuteczności zgody wyrażonej w sposób czynny Sąd Najwyższy wskazał, że wystarczającym zabezpieczeniem interesów inwestora jest jego wiedza o przedmiocie i potrzebach realizacyjnych projektowanej lub prowadzonej już

inwestycji, a także przynajmniej taka dbałość o własne interesy, jakiej można oczekiwać od przeciętnego uczestnika procesu inwestycyjnego. Stwierdził, że nie ma powodów do założenia, że inwestor, nawet jeśli nie jest przedsiębiorcą, wymaga szczególnej ochrony przed własnymi pochopnymi decyzjami. W konsekwencji uznał, że zgoda inwestora na umowę między wykonawcą a podwykonawcą, do której nie stosuje się rygorów art. 63 § 2 k.c., może być wyrażona w dowolny sposób dostatecznie ją ujawniający (art. 60 k.c.), a zatem jeżeli ogólne zasady wykładni oświadczeń woli pozwalają na stwierdzenie, że inwestor wyraził zgodę na konkretną umowę (jej projekt), z której wynika zakres jego odpowiedzialności solidarnej, to okoliczność ta jest wystarczająca dla uznania skuteczności tej zgody.

W przedmiotowej sprawie (...) SAzwrócił się do m.W.o zaakceptowanie podwykonawcy w osobie powoda przed podpisaniem z nim umowy przez P.R.I. (...) SA. Inwestorowi nie zostały jednocześnie przedstawione warunki, na których ta umowa ma zostać zawarta. (...) SAdoreczył pozwanemu co prawda informację o udziale powoda w inwestycji, jednak jak wynika z porównania tej informacji z zawartą później umową, kwota wynagrodzenia w niej wskazana jest inna niż w umowie. Ponadto w umowie wskazano, że wynagrodzenie jest ustalone „wstępnie”. Sformułowanie takie trudno zinterpretować, szczególnie że umowa nie zawiera żadnych kryteriów, od których uzależniona ma być ostateczna wysokość należnego podwykonawcy wynagrodzenia. Dodatkowo należy wskazać, że w § 10 ust. 1 strony uzgodniły, że kontrakt zacznie obowiązywać po wyrażeniu zgody przez zamawiającego w trybie wskazanym w art. 647¹ § 2 k.c., z czego wynika zdaniem Sądu, że zgodną wolą stron było przedstawienie zawartej umowy do akceptacji inwestorowi i ich zgoda co do tego, że zgoda na osobę podwykonawcy, wyrażona wcześniej, nie jest wystarczająca. Z dokumentów zgromadzonych w sprawie wynika, że umowa ta nie została inwestorowi przedstawiona do akceptacji.

Zdaniem Sądu w tym składzie aby uznać, że inwestor wyraził zgodę na zawarcie umowy z danym podwykonawcą na określonych warunkach, powinien on znać zasadnicze warunki na jakich podwykonawca ma zostać zaangażowany w proces inwestycyjny, tak aby mógł ocenić zakres swojej solidarnej odpowiedzialności. W przedmiotowej sprawie, nawet w ostatecznej umowie zawartej z podwykonawcą, wysokość należnego mu wynagrodzenia nie została ustalona w sposób kategoryczny i nie wskazano czynników, od których miała ona być uzależniona. W konsekwencji wcześniejszej zgody wyrażonej przez inwestora na podwykonawcę w osobie powoda, nie można traktować jako zgody wyrażonej w trybie art. 647¹ § 2 k.c., a w zatem brak jest uzasadnienia dla przyjęcia solidarnej odpowiedzialności m.W.za zapłatę wynagrodzenia należnego powodowi.

Z tych wszystkich względów Sąd uznał, że roszczenie jest nieuzasadnione i orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., nakładając na powoda jako stronę przegrywającą obowiązek zwrotu na rzecz pozwanego poniesionych kosztów procesu. Na koszty te składa się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego, ustalone w wysokości stawki minimalnej przewidzianej w § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349 ze zm.), opłata od interwencji ubocznej oraz opłata skarbową za złożenie dokumentu pełnomocnictwa. Zaznaczyć należy, że Sąd nie znalazł podstaw do podwyższenia wynagrodzenia pełnomocnika m.W.do wysokości kosztów zastępstwa procesowego w wysokości stanowiącej 3-krotność stawki minimalnej określonej ww rozporządzeniem Ministerstwa Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Przedmiotowa sprawa nie była nadmiernie skomplikowana, pozwany złożył w zasadzie dwa pisma procesowe (odpowiedź na pozew i wniosek o przypozwanie, a zatem nie można uznać aby żądanie to było usprawiedliwione.

Powód został w całości zwolniony od kosztów sądowych jednak zwolnienie to nie obejmowało wynagrodzenia należnego stronie przeciwnej i z tego względu Sąd w całości obciążył go tymi kosztami (art. 108 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). Jednocześnie Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania w sprawie art. 102 k.p.c., zresztą powód nie składał takiego wniosku.